სიკვდილი გერმანელ ოკუპანტებს!

მებრძოლი

ფუჭერ-ბლეხური წითელი არმიის (?)

ამიერკავკასიის ფრონტის წითელარმიული გაზეთი
Красноармейская газета Закавказского фронта „Боец РККА" на грузинском языке

№ 25 (285) | კვირა, 25 თებერვალი | 1945 წ.

მოსკოვი, კრემლი

ამხანაგ ი. ბ. სტალინს

ძვირფასო იოსებ ბესარიონის-ძევ!

ქალაქ თბილისის პარტიული, საბჭოთა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების აქტივის საზეიმო კრება ჯარის ნაწილების წარმომადგენლებთან ერთად, მიძღვნილი წითელი არმიის XXVII წლისთავისა და საბჭოთა საქართველოს XXIV წლისთავისადმი, — მგზნებარე, გულითად სალამს გითვლით თქვენ, დიდ ბელადსა და მხედართმთავარს, წითელი არმიის უდიდეს ისტორიულ გამარჯვებათა ორგანიზატორს.

ოცდაშვიდი წლის წინათ დიდ **ლენინთან** ერთად თქვენ შექმენით წითელი არმია, — სოციალისტური სახელმწიფოს მძლავრი ბურჯი.

წითელი არმია იშვა ინტერვენტების, საბჭოთა ქვეყნის მოსისხლე და ბოროტი მტრის — გერმანიის იმპერიალიზმის წინააღმდეგ გააფთრებულ შეტაკებათა ცეცხლში.

1918 წლის 23 თებერვალი — ნარვასა და ფსკოვთან გერმანელი ოკუპანტებისადმი განადგურების დღე — გახდა დაბადების დღე ახალგაზრდა წითელი არმიისა, რომელიც იწრთობოდა და ვაჟკაცდებოდა **ლენინისა** და **სტალინის** გენიალური ხელმძღვანელობით.

საბჭოთა კავშირის ხალხები თავიანთი მშობლიური გმირი წითელი არმიის სახელოვან XXVII წლისთავს აღნიშნავენ მაშინ, როცა საბჭოთა ჯარები აიწროებენ სასიკვდილოდ დაჭრილ ფაშისტ მხეცს მის ბუნაგში და აახლოებენ ჰიტლერული გერმანიის საბოლოო და სრული განადგურების დღეს.

წითელი არმია და საბჭოთა ქვეყნის ხალხები თავის გამარჯვებას მტერზე უნდა უმადლოდნენ თქვენ, — სახელმწიფოს ბრძენ ხელმძღვანელს, უდიდეს მხედართმთავარს ყველა დროისა და ხალხის ისტორიაში.

თქვენ აღაფრთოვანეთ და დარაზმეთ საბჭოთა ხალხი სამამულო ომისათვის, თქვენი წინამძღოლობით წითელი არმია, დაეუფლა რა თანამედროვე ომის გამოცდილებას, მსოფლიოში უძლიერესი არმია გახდა.

სამხედრო ხელოვნების სტალინური სკოლით აღზრდილმა წითელმა არმიამ ჰიტლერელთა არმიებს მთელი რიგი გამანადგურებელი დამარცხებანი მიაყენა. წითელმა არმიამ მთელ მსოფლიოს უჩვენა სტალინური სამხედრო მეცნიერების უპირატესობა. სამარადისოდ შევლენ ისტორიაში **სტალინის** გენიით შობილი სახელოვანი გამარჯვებანი წითელი არმიისა, რომელმაც დაამარცხა მტრის არმიები აღმოსავლეთ პრუსიაში და ანადგურებს გერმანელებს ბერლინის მისადგომებზე. წითელმა არმიამ შემუსრა გერმანელთა თავდაცვა სილეზიაში და შეტევას ავითარებს მდინარე ოდერს გაღმა. საბჭოთა ჯარები ათავისუფლებენ ჩვენს მოკავშირე ჩეხოსლოვაკიას და გაანადგურეს გერმანელთა ჯარები უნგრეთში.

ჰიტლერული გერმანია განწირულია. ფაშისტი დამრბევნი ღირსეულ სასჯელს მიიღებენ თავიანთი საშინელი დანაშაულობისათვის.

ამის თავდებია ამერიკის შეერთებული შტატების, ინგლისისა და საბჭოთა კავშირის თანამშრომლობის სულ უფრო და უფრო განმტკიცება, რამაც თავისი მკაფიო გამოხატულება ჰპოვა ყირიმის კონფერენციის ისტორიულ გადაწყვეტილებებით.

საქართველოს მუშები, კოლმეურნეები, ინტელიგენცია, რომლებიც აგრეთვე ამ დღეებში აღნიშნავენ თავიანთ დიდ ნაციონალურ დღესასწაულს — საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების XXIV წლისთავს, ასრულებენ რა თქვენს მითითებებს, მთელ თავიანთ ძალებს ანდომებენ გმირი წითელი არმიისადმი დახმარების გაძლიერების საქმეს.

ძვირფასო ამხანაგო **სტალინ!**

კავკასიის დაცვის დღეებში, როდესაც გერმანელ დამპყრობთა ურდოები ცდილობდნენ შემოჭრილიყვნენ საბჭოთა საქართველოში, — ჩვენ არ ვკარგავდით იმის რწმენას, რომ მტერი განადგურებულ და უკუგდებულ იქნებოდა.

თქვენმა გენიამ, თქვენმა მზრუნველობამ, ყურადღებამ და დახმარებამ გვიხსნა ჩვენ ჰიტლერელი ავაზაკების მიერ დამონებისაგან.

და დღეს, წითელი არმიისა და საბჭოთა საქართველოს სახელოვან საზეიმო წლისთავთა დღეებში, კვლავ და კვლავ მოგმართავთ ჩვენი გულითადი სალამით, მხურვალე სიყვარულისა და ერთგულების გრძნობის გამომხატველი სიტყვებით.

გაუმარჯოს ბოლშევიკების პარტიას — გერმანელ ფაშისტ დამპყრობლებზე გამარჯვებისათვის ბრძოლის სულისჩამდგმელსა და ორგანიზატორს!

გაუმარჯოს ჩვენს დიდ საბჭოთა სამშობლოს!

გაუმარჯოს ჩვენს გმირ წითელ არმიას და სახელოვან სამხედრო-საზღვაო ფლოტს!

გაუმარჯოს საბჭოთა საქართველოს!

დიდება ჩვენს მამას, მასწავლებელსა და აღმზრდელს, წითელი არმიისა და სსრ კავშირის ხალხების დიდ მხედართმთავარს, მშობლიურ **სტალინს!**

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოსა და საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისაგან

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭო და საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტი მწუხარებით იუწყებიან გამოჩენილი რუსი მწერლის, მხატვრული სიტყვის უნიჭიერესი ოსტატის, ჩვენი სამშობლოს მგზნებარე პატრიოტის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატის ალექსი ნიკოლოზის-ძე **ტოლსტოის** გარდაცვალებას.

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭო

საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტი

უცხოეთის სახელმწიფო მოღვაწეთა მილოცვანი ამხანაგ ი. ბ. სტალინისადმი წითელი არმიის 27-ე წლისთავის გამო

მის აღმატებულებას იოსებ ბ. სტალინს
საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შეიარაღებული ძალების უმაღლეს სარდალს

ნაცისტ მჩაგვრელებზე ჩვენი საერთო გამარჯვების მოლოდინში მსურს ვისარგებლო ამ შემთხვევით, რათა უგულწრფელესად მოგილოცოთ თქვენ, როგორც უმაღლეს სარდალს, წითელი არმიის შექმნის ოცდამეშვიდე წლისთავი. უმნიშვნელოვანესი გადაწყვეტილებანი, რომლებიც ჩვენ იალტაში მივიღეთ, დააჩქარებენ გამარჯვებას და ხანგრძლივი მშვიდობიანობის მტკიცე საძირკველს ჩაყრის. წითელი არმიის განუწყვეტელი განთქმული გამარჯვებანი, გაერთიანებული ერების შეიარაღებული ძალების სამხრეთით და დასავლეთით გაშლილ ღონისძიებებთან ერთად უზრუნველყოფენ ჩვენი საერთო მიზნის, ურთიერთგაგებასა და თანამშრომლობაზე დამყარებული მსოფლიოს მშვიდობიანი ცხოვრების მალე მიღწევას.

ფრანკლინ დ. რუზველტი

ბ-ნ უ. ჩერჩილის წერილი მარშალ ი. ბ. სტალინისადმი

წითელი არმია თავის ოცდამეშვიდე წლისთავს დღესასწაულობს იმ გამარჯვებათა ვითარებაში, რომლებმაც მისი მოკავშირეების უსაზღვრო აღტაცება მოიპოვეს და რომლებმაც გადაწყვიტეს გერმანიის მილიტარიზმის ბედი, მომავალი თაობანი წითელი არმიის წინაშე დავალებულად ჩათვლიან თავის თავს იმდენადვე უსიტყვოდ, როგორც ჩვენ, რომლებიც მოწმენი გავხდით ამ დიდებული საგმირო საქმეებისა, გთხოვთ თქვენ, დიდი არმიის დიდ ბელადს, მიესალმოთ მას ჩემი სახელით დღეს, საბოლოო გამარჯვების ზღურბლზე.

ამხანაგ სტალინის ბრძანება მოგვიწოდებს ჩვენ მტერზე საბოლოო გამარჯვებისაკენ!

ჰიტლერული გერმანია განწირულია

ნ ნაწილის მთელი პირადი შემადგენლობა დაძაბული ყურადღებით ისმენდა უმაღლესი მთავარსარდლის ამხანაგ სტალინის № 5 ბრძანებას, რომელსაც კაპიტანი გარსევანოვი კითხულობდა.

მიტინგზე პირველი გამოვიდა წითელარმიელი ფიფია. მის სიტყვაში გამარჯვებულის სიამაყე გამოკრთოდა. მან განაცხადა:

— ბელადის ბრძანება — გამარჯვების ბრძანებაა. ჩვენი გმირული წითელი არმია, რომელიც შექმნილი და გამოზრდილია დიდი ბელადების ლენინისა და სტალინის მიერ, ბრძოლის ველზე საოცრებებს ახდენს. დღეს მთელმა ქვეყანამ გაიგო, თუ რა შეუძლია წითელ არმიას. გერმანელი დამპყრობლები ამტკიცებდნენ რომ მათი არმია უძლეველი არმიაა. მაგრამ ეს მითი დიდი ხანია წითელი არმიის ძლევამოსილებამ გაჰფანტა. ახლა ჰიტლერული არმიის განადგურებული ნაშთები სამარცხვინოდ გარბიან დასავლეთისაკენ. ამხანაგ სტალინის გენიალური წინამძღოლობით წითელი არმია ფაშისტური გერმანიის გულს — ბერლინს მიადგა და სულ მალე შელეწავს მის კარიბჭეს. მე ჩემი თანამებრძოლი ამხანაგების წინაშე სიტყვას ვიძლევი კიდევ უფრო ბეჯითად ვისწავლო და დავეხმარო ამხანაგებსაც სამხედრო ოსტატობის სრულყოფაში.

— უმაღლესი მთავარსარდლის ამხანაგ სტალინის ისტორიული ბრძანება ახალი საქმეებისაკენ მოგვიწოდებს, — განაცხადა მებრძოლმა გოგიძემ. — მტრის საბოლოო განადგურების დღე მოახლოებულია. ჩვენი მშობლიური წითელი არმია ბერლინის მისადგომებზე ანადგურებს სასიკვდილოდ დაჭრილ მხეცს. ბელადის შთამაგონებელი სიტყვები გვავალებენ კიდევ უფრო ენერგიულად და მონდომებით მოვკიდოთ ხელი სამხედრო საქმის სრულყოფილად ათვისების საქმეს. მებრძოლს ბრძოლის ველზე ყოველგვარი იარაღის გამოყენება უნდა შეეძლოს. ჩვენ უმოკლეს ვადაში უნდა გადავწყვიტოთ ეს ამოცანა. უნდა მივაღწიოთ იმას, რომ თვითეული ქვეგანაყოფი მთლიანად ფრიადოსანი მებრძოლებისაგან შესდგებოდეს. ამით ჩვენ გავამართლებთ ბელადის ნდობას და მის მადლობას დავიმსახურებთ.

უფროსი ლეიტენანტი ზ. ბედენიძე

მიღწეულით არ დავკმაყოფილდებით

დიდი აღმავლობით ჩატარდა ჩვენს ქვეგანაყოფში მიტინგი, მიძღვნილი უმაღლესი მთავარსარდლის ამხანაგ სტალინის № 5 ბრძანებისადმი.

მიტინგზე გამოვიდა ოფიცერი შ. თავართქილაძე. მან სთქვა: — ამხანაგი სტალინი თავის მოხსენებაში აღნიშნავს, რომ „წითელმა არმიამ არა მარტო გაათავისუფლა ჰიტლერული სიბილწისაგან მშობლიური მიწა-წყალი, არამედ მრავალი ასეული კილომეტრითაც უკუაგდო მტერი იმ ზღუდეებიდან, რომლებიდანაც გერმანელები ავაზაკურად დაესხნენ თავს ჩვენს ქვეყანას, ომი გადაიტანა გერმანიის ტერიტორიაზე და ახლა ჩვენი მოკავშირეების არმიებთან ერთად წარმატებით ამთავრებს გერმანელ ფაშისტთა არმიის განადგურების საქმეს".

— ამხანაგი სტალინი გვაფრთხილებს, რომ მტერი ჯერ კიდევ საბოლოოდ არ არის განადგურებული, იგი სასოწარკვეთით გვიწევს წინააღმდეგობას, რათა თავიდან აიცილოს მკაცრი შურისგება. ამიტომ გვმართებს განსაკუთრებული სიფხიზლე და მზადყოფნა, რომ მტერი სამუდამოდ გავანადგუროთ.

— ბელადის ბრძანებამ, — განაცხადა სერჟანტმა მ. ძნელაძემ, — აღგვაფრთოვანა ახალი წარმატებების მოსაპოვებლად. ამხანაგი სტალინი ჩვენ ყოველთვის გვასწავლიდა, რომ მიღწეული წარმატებებით არ დავკმაყოფილდეთ. ვინც სრულყოფილად დაეუფლა თავის სპეციალობას, ის უნდა ცდილობდეს მომიჯნავე სამხედრო სპეციალობის შესწავლას. ჩვენ ერთი წუთითაც არ უნდა შევაჩეროთ მუშაობა მეომრული ოსტატობის სრულყოფის საქმეში.

მიტინგზე მებრძოლებმა და სერჟანტებმა განაცხადეს, რომ ისინი მზად არიან ურტყან მტერს და სამუდამოდ აღგავონ ჰიტლერული სიბილწე პირისაგან მიწისა.

(ჩვენი სპეც. კორ.)

ექვსი ეშელონი ქვანახშირი გამარჯვების ფონდში

ყირიმის კონფერენციის ისტორიულმა გადაწყვეტილებებმა ახალი შრომითი აღფრთოვანება გამოიწვიეს ტყიბულის ქვანახშირის იგზის მაღაროელთა შორის, უკანასკნელი სამი დღის განმავლობაში კომბინატმა „ტყიბულქვანახშირმა" მთავარი სარდლობის ფონდში გაგზავნა ექვსი ეშელონი ქვანახშირი გეგმის გადამეტებით.

(საქტაგი).

საბჭოთა საქართველოს XXIV წლისთავი

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე
ფ. მახარაძე

წითელი არმიის XXVII წლისთავს და საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების XXIV წლისთავს ჩვენ ვეგებებით მსოფლიო ისტორიულ გამარჯვებათა ვითარებაში. გმირმა წითელმა არმიამ საბჭოთა სამშობლოს ტერიტორიიდან განდევნა გერმანელი ფაშისტი დამპყრობლები და თავისი საბრძოლო დროშები ძლევამოსილად გაატარა ნაწილობრივ პოლონეთისა და ჩეხოსლოვაკიის მიწა-წყალზე. წითელმა არმიამ ჰიტლერული ტირანიისაგან გაათავისუფლა ევროპის მთელი რიგი ხალხები და მშვიდობიან შემოქმედებით შრომას დაუბრუნა ათეული მილიონი ადამიანები, რომლებიც ჰიტლერული ტირანიის უღელქვეშ გმინავდნენ.

საბჭოთა მეომრები ზოგიერთ ადგილებში ათეულ კილომეტრზე არიან დაშორებული ქალაქ ბერლინიდან.

აღმოსავლეთიდან, სამხრეთიდან და დასავლეთიდან მარწუხში მოქცეული ფაშისტური გერმანია დაღუპვის პირას იმყოფება. ჰიტლერული გერმანიის დღეები დათვლილია. სამი მოკავშირე სახელმწიფოს ხელმძღვანელთა ამას წინათ დამთავრებულმა ყირიმის ისტორიულმა კონფერენციამ ჩამოაყალიბა ჰიტლერული გერმანიის საბოლოო განადგურების გეგმები. ვერავინ მტერი იგემებს აღმოსავლეთიდან და დასავლეთიდან, ჩრდილოეთიდან და სამხრეთიდან ერთიანი გამანადგურებელი დარტყმებს, რომლებიც ერთხელ და სამუდამოდ მოსპობენ გერმანიის მილიტარიზმსა და ნაციზმს, პირისაგან მიწისა აღგვიან მათ ბანაკს, მათ კანონებს, ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებს, შექმნიან საფუძველს კაცობრიობის ხანგრძლივი მშვიდობიანობისა, უშიშროებისა, თავისუფლებისა და საყოველთაო კეთილდღეობისათვის.

ძლევამოსილმა წითელმა არმიამ თავისი გენიალური ბელადისა და მხედართმთავრის ამხანაგ **სტალინის** ხელმძღვანელობით გადამწყვეტი როლი შეასრულა ჰიტლერული გერმანიის განადგურებისა და მტერზე საბოლოო გამარჯვების მოპოვების საქმეში.

„დიდ სამამულო ომში, — ამბობს ამხანაგი სტალინი, — ჩვენ დავიცავით ჩვენი სამშობლო დამპყრობთაგან, საბოლოოდ შევმუსრეთ ფაშისტი მტარვალები მთელ [illegible] ხალხთა ტანჯვის სათავე და ახლა სრული გამარჯვების წინაშე ვდგავართ".

ასეთ პირობებში ეგებებიან საქართველოს მშრომელები საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების თავიანთ სახელოვან წლისთავს.

მტერზე გამარჯვებისათვის ბრძოლის საქმეში ქართველმა ხალხმა თავისი მძიმე წვლილი შეიტანა საბჭოთა კავშირის სხვა მოძმე ხალხებთან ერთად.

ნაციონალურმა ქართულმა დივიზიებმა, რომლებიც ჩამოყალიბებული არიან დიდი სტალინის მითითებით, სამამულო ომის მსვლელობაში თავისი დროშები უშიშრობით დიდებით შემოსეს გერმანელ ფაშისტ დამპყრობთა წინააღმდეგ ბრძოლებში. ვარშავის კედლებთან, ბუდაპეშტის გზატკეცილსა და ლაბირინთებში, გერმანიის ქალაქების ქუჩებში, კარპატის მთებში, ოდერის, [illegible] ნაპირებზე ქართველი მებრძოლების [illegible] ისმის.

1942 წლის შემოდგომაზე ჰიტლერელი დამპყრობნი კავკასიონის კალთებისაკენ გამოიჭრნენ. მტერი ცდილობდა ხელში ჩაეგდო ბაქოს ნავთი, საქართველოს ქვანახშირი და მარგანეცი, ჩვენი სოფლის მეურნეობის უდიდესი სიმდიდრენი. მომაკვდინებელი საფრთხე დატრიალდა თავს ამიერკავკასიის ხალხებს, რომლებსაც უცხოელი დამპყრობლების წინააღმდეგ შეურიგებელი ბრძოლის მრავალსაუკუნოვანი ისტორია აქვთ. ქართველი ხალხის შვილებმა შეასრულეს უმაღლესი მთავარსარდლის საბჭოთა კავშირის მარშალ ამხანაგ სტალინის გენიალური გეგმა და საბჭოთა კავშირის მოძმე ხალხებთან ერთად გმირული ბრძოლით მტერი გაანადგურეს კავკასიონთან.

საუკუნეების მანძილზე ქართველი ხალხი დიდებას უმღერებს კავკასიის გმირი დამცველებისა და სტალინური ნაწრთობი უშიშარი მებრძოლების, თავისი საყვარელი შვილის ამხ. ლ. პ. ბერიას სახელოვან საქმეებს.

ქართველმა მეომრებმა 1943 წელს საქართველოს მშრომელებს გამოუგზავნეს წერილი.

„მშობლიურო ქართველო ხალხო! — სწერდნენ ისინი ამ წერილში, — ჩვენ, შენი შვილები, ქართველი მებრძოლები, შენს წინაშე პირობას ვდებთ, რომ ამ გადამწყვეტ ბრძოლაში კიდევ უფრო მაღლა ავწევთ საბჭოთა პატრიოტის საპატიო სახელს, ჩვენი დიდი ქვეყნის სხვა მოძმე ხალხების შვილებთან ერთად თავგანწირვით ვებრძოლებით გაბოროტებულ მტერს და სამშობლოსათვის სიცოცხლესაც არ დავიშურებთ.

ფაშისტური ურდოების განადგურება და საბჭოთა მიწა-წყლის განთავისუფლება ჩვენი წითელი არმიის წმიდა მოვალეობაა მთელი საბჭოთა ქვეყნის წინაშე. ამ დიადი მოვალეობის შესასრულებლად მივდივართ წინ, იარაღით ხელში, ჩვენი სამართლიანი საქმის გამარჯვების ურყევი რწმენით".

ქართველი მეომრები ღირსეულად ასრულებენ დიადი ბრძოლის მრისხანე ჟამს დადებულ ამ ფიცს, მათ ახსოვთ გენიალური პოეტის შოთა რუსთაველის სიტყვები:

„რამეთუ სჯობს გამარჯვება კაცსა, ფიცის გამტეხელსა!"

ძლევამოსილ საბჭოთა დივიზიებს შორის, რომლებიც ანადგურებენ მტერს მის ბუნაგში, რომლებსაც იერიშით მიაქვთ და იკავებენ გერმანიის ქალაქებს, ვაჟკაცურად იბრძვიან გენერალ-ლეიტენანტ ჩანჩიბაძის, გენერალ-მაიორ ჯანჯღავას, პოლკოვნიკ კალმახელიძის [illegible], საბჭოთა კავშირის გმირის გენერალ-ლეიტენანტ [illegible], გენერალ-მაიორ [illegible] მეომრები, პოლკოვნიკ [illegible], პოლკოვნიკ [illegible] არტილერისტები და სხვ. ნაწილები საბრძოლო მოქმედებისათვის მათ არაერთგზის გამოეცხადათ უმაღლესი მთავარსარდლის საბჭოთა კავშირის მარშალ ამხანაგ სტალინის მადლობა.

საქართველოს 60-ზე მეტი საუკეთესო შვილი, მამაცთა შორის მამაცი, რომლებმაც ბრძოლის ველებზე გაამრავლეს ქართველი ხალხის საბრძოლო ტრადიციები და სამხედრო დიდება — საბჭოთა კავშირის გმირის მაღალი წოდების ღირსი გახდა. 1945 წლის დამდეგისათვის 25.000-ზე მეტი ქართველი მეომარი დაჯილდოებულია საბჭოთა კავშირის ორდენებითა და მედლებით.

ქართველმა ხალხმა დიდი სამამულო ომის ფრონტებზე გაგზავნა თავისი საუკეთესო შვილები, იგი მთელი ძალით ამაგრებს გამარჯვების საქმეს, სიმამაცესა, კოლმეურნეობასა, ინტელიგენციასა და დაწესებულებებში თავდადებული შრომით ეხმარება გმირ წითელ არმიას მტრის განადგურებაში. მთელ საბჭოთა ხალხთან ერთად საქართველოს მშრომელები ამაყობენ იმ მაღალი შეფასებით, რომელიც ამხანაგმა სტალინმა ზურგში მათ თავდადებულ შრომას მისცა:

„ისევე, როგორც წითელმა არმიამ ხანგრძლივ და მძიმე ბრძოლაში სამხედრო გამარჯვება მოიპოვა ფაშისტთა ჯარებზე, საბჭოთა ზურგის მშრომელებმა ჰიტლერული გერმანიისა და მის თანამზრახველთა წინააღმდეგ ორთაბრძოლაში ეკონომიური გამარჯვება მოიპოვეს მტერზე".

საბჭოთა საქართველოს სახალხო მეურნეობის ყველა დარგი ომის პირველი დღეებიდანვე ჩაყენებულ იქნა ფრონტის სამსახურში. საქართველოს ფაბრიკები და ქარხნები, მისი ელექტროსადგურები, შახტები და მაღაროები, ნავთობის ჭაბურღილები, ზავოდები, გზები, ვენახები და პლანტაციები მუშაობენ ფრონტის სრული უზრუნველყოფისათვის.

24 წლის მანძილზე საბჭოთა საქართველოში შეიქმნა მძლავრი სოციალისტური მრეწველობა. მძიმე, მსუბუქი, ადგილობრივი და კვების მრეწველობის ახალი დარგები, რომელთა შორის ბევრი მოწყობილია უახლესი ტექნიკის სიტყვის მიხედვით, განუწყვეტლივ ადიდებს წარმოებას, ააქტიურებს და აუმჯობესებს გამოშვებული ნაწარმის მრავალფეროვნებას. საქართველოს საწარმოებმა ომიანობის წლებში აითვისეს ნაღმსატყორცნების, ავტომატების, ნაღმების, ყუმბარების, საბრძოლო და სხვა საომარი მასალის შედგენილობაში მასობრივი გამოშვება.

დიდი სამამულო ომის დაწყებისათვის 1941 წელს საქართველოს მსხვილმა მრეწველობამ 1913 წელთან შედარებით, თითქმის 27-ჯერ მეტი პროდუქცია მოგვცა. სამამულო ომის წლებში მრეწველობის ბევრი დარგი მნიშვნელოვნად განვითარდა. მაგალითად, ლითონდამამუშავებელმა მრეწველობამ 1944 წელს საერთო პროდუქციის გამოშვება თითქმის ერთი-ორად გაადიდა.

მთელი საბჭოთა კავშირის მუშებთან ერთად საქართველოს მუშებმა დაამსახურეს ქება ამხანაგ სტალინისა, რომელმაც თავის ისტორიულ მოხსენებაში დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის XXVII წლისთავის შესახებ აღნიშნა, რომ „საბჭოთა კავშირის მუშათა კლასმა დიდი შრომითი გმირობა გამოიჩინა სამამულო ომში".

საქართველოს მშრომელებს შეუძლიათ სამართლიანად იამაყონ თავიანთი საუკეთესო შვილებით, რომლებიც დგანან ჩარხებთან, მანქანებთან, ტურბინებთან, ქვაბებთან, აგრეგატებთან, ისევე როგორც მათ შეუძლიათ იამაყონ თავიანთი შვილებით — წითელი არმიის ქვეითებით, მფრინავებით, ტანკისტებით, მესანგრეებითა და არტილერისტებით. თბილისის, ქუთაისის, ტყიბულის, ბათუმისა და საქართველოს სხვა სამრეწველო ცენტრების ათასობით მოწინავე სტახანოველი, ინჟინერი, ტექნიკოსი, დირექტორი ღირსი გახდა მთავრობის მაღალი ჯილდოებისა, რომლებიც მათ მიეცათ იარაღით, საბრძოლო მასალით, ტანსაცმლით, სურსათით წითელი არმიის მომარაგების დარგში მთავრობის დავალებათა წარმატებით შესრულებისათვის.

ჩვენი რესპუბლიკის ათასობით მშრომელი დაჯილდოებულია მედლით „კავკასიის დაცვისათვის". საქართველოს მეტალურგები, მეშახტეები, ნავთობმრეწველები, ტყავის მრეწველობის მუშები, ელექტროსადგურის მუშაკები, მანქანათმშენებლები სიამაყით ატარებენ ამ საპატიო მედალს თავიანთ მკერდზე. ბევრ თაობას ეს მედალი მოაგონებს კავკასიის გმირულ დაცვას, ქართველი ხალხის სახელოვან საქმეებს, რომელმაც მთელ საბჭოთა ხალხთან ერთად დაიცვა თავისი ქვეყანა გერმანელ ფაშისტთა ბარბაროსული შემოსევისაგან.

მედალს „კავკასიის დაცვისათვის" ატარებს საქართველოს სოფლის მეურნეობის ათასობით მოწინავე — კოლმეურნეობათა თავმჯდომარეები, ბრიგადირები, მეჩაიეები, მევენახეები, მეცხოველეები, მეაბრეშუმეები, მეთამბაქოეები.

უდიდეს წარმატებებს მიაღწია ომიანობის წლებში საქართველოს სოფლის მეურნეობამ, რომელიც აღჭურვილია უახლესი ტექნიკით. მტრის მიერ დამარცხების სურვილით აღფრთოვანებულმა კოლმეურნეებმა სერიოზულ გამარჯვებებს მიაღწიეს ფრონტისა და ზურგის სურსათით უზრუნველყოფის საქმეში. საქართველოს კოლმეურნეობათა სათესი ფართობი ომის წლებში 80 ათასი ჰექტარით დამეტით გაიზარდა. მარცვლეული კულტურების მოსავლიანობა ამავე ხნის განმავლობაში საშუალოდ ჰექტარზე ერთნახევარი ცენტნერით გაიზარდა.

მსხვილფეხა რქიანი საქონლის სულადობამ კოლმეურნეობებში იმატა 12 პროცენტით, ცხვრისა და თხისამ — 40,4, ღორისამ — 31,8, ფრინველისამ — 133,8 პროცენტით.

მხოლოდ, გამარჯვებული სოციალიზმის ქვეყანაში, გარდა საბჭოთა ქვეყნისა, არ შეიძლება მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის ასე სწრაფი განვითარება იმ წლებში, როცა ჩვენი ქვეყანა უთანასწორო ბრძოლებში იცავდა თავის თავისუფლებას, ღირსებასა და დამოუკიდებლობას, ანადგურებდა თანამედროვე ტექნიკით იარაღით თავით ფეხამდე შეიარაღებულ თავხედ მტერს.

საქართველოს კოლმეურნე გლეხობამ ღირსეულად შეასრულა თავისი ვალი სამშობლოს წინაშე და ჩვენმა ქვეყანამ დამსახურებისამებრ დააფასა ეს შრომა. საკავშირო მთავრობამ სოფლის მეურნეობისა და მეცხოველეობის განვითარების დარგში დავალებათა წარმატებით შესრულებისათვის ორდენებითა და მედლებით დააჯილდოვა საქართველოს სოფლის მეურნეობის 525 საუკეთესო ადამიანი — კოლმეურნეობის ყარების მოწინავეები, ეკონომიკის ოსტატები.

მთავრობამ გაითვალისწინა, რომ ომიანობის დროის პირობებში მეურნეობის ზრდის დამზადების დარგში გამსაკუთრებით დიდი მნიშვნელობა აქვს მტერზე გამარჯვების მოსაპოვებლად. ეს საქმე თავისი მნიშვნელობით ფრონტულ მუშაობის უთანაბრდება. ამიტომ 1944 წლის მურის დამზადების სახელმწიფო გეგმის წარმატებით შესრულებისათვის საქართველოს 43 პარტიული და საბჭოთა მუშაკი საკავშირო მთავრობამ დააჯილდოვა სამამულო ომის 1-ლი და მე-2 ხარისხის ორდენებით.

მუშებსა და კოლმეურნეებთან ხელიხელჩაკიდებული თავდადებით შრომობს ფრონტის დასახმარებლად საქართველოს ინტელიგენცია. უკლებლივ მძიმე, საშიშ დღეებშიც კი, როდესაც მტერი კავკასიონის კალთებს უახლოვდებოდა, საქართველოს სსრ რესპუბლიკის მეცნიერებათა აკადემიის ინსტიტუტებს ერთი წუთითაც არ შეუწყვეტიათ თავიანთი ნაყოფიერი მუშაობა. მათ მთელი რიგი უაღრესად მნიშვნელოვანი პრობლემები დაამუშავეს რესპუბლიკის სამეურნეო ძალთა შესწავლის, საქართველოს მინერალური ნედლეულისა და სოფლის მეურნეობის ეფექტის შესაძლებლობათა გამოყენების დარგში.

უაღრესად დამახასიათებელია, რომ სამამულო ომის დამთავრებულ პერიოდში, საქართველოს სსრ რესპუბლიკის მეცნიერებათა აკადემიის შემადგენლობაში მთელი რიგი ახალი სამეცნიერო-საკვლევო დაწესებულებანი, მათ რიცხვში ლითონისა და სამთომადნო საქმის სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტის მოწყობა, ახლად ყალიბდება გეოგრაფიის ინსტიტუტი, რომელსაც სათავეში აკადემიკოსი ა. ჯავახიშვილი, და სხვა ინსტიტუტები საქართველოს სსრ რესპუბლიკის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტ ვ. გულისაშვილის მეთაურობით!

საბჭოთა საქართველო, რომელიც თავისი არსებობის 24 წლის მანძილზე მოწინავე კულტურისა და მაღალი წერა-კითხვის მცოდნეობის ქვეყანა გახდა, გერმანელ ფაშისტ დამპყრობთა წინააღმდეგ დიდი სამამულო ომის დღეებში მიაღწია არა თუ დაიცვა, არამედ განუხრელად აამაღლებინა თავისი ხალხის კულტურის დონე. მოსწავლეთა რაოდენობა სკოლებში მატულობდა ომის უმძიმეს მრისხანე წლებშიც კი. 1943-44 სასწავლო წელს საქართველოს სკოლებში სწავლობდა 41.700 კაცით მეტი, ვიდრე წინა სასწავლო წელს. 1944-45 სასწავლო წელს სკოლებში სწავლობს 35.900 კაცით მეტი, ვიდრე გასულ წელს.

ასევე წლითიწლობით მატულობდა საქართველოში სამეცნიერო დაწესებულებათა — სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტების, მათი ფილიალების, სამეცნიერო სადგურებისა და ობსერვატორიების რაოდენობა. 1941 წელს საქართველოში ითვლებოდა 76 სამეცნიერო დაწესებულება, 1942 წელს — 85, 1943 წელს — 88, 1944 წელს — 92. საქართველოს ნიჭიერმა მეცნიერთა, რომლებიც ფართოდ არიან ცნობილნი მთელ საბჭოთა კავშირში და მის ფარგლებს გარეთ, შეუმატა ათეულობით ახალგაზრდა ნიჭიერი მეცნიერი, რომლებიც ნაყოფიერ მუშაობას ეწევიან სოციალისტური მეურნეობისა და კულტურის სხვადასხვა დარგში, ომის წლებში საქართველოს მათ შორის მიენიჭათ სტალინური პრემიების ლაურეატის საპატიო წოდება.

საბჭოთა საქართველომ ჩაიწერა ფრონტის ნაყოფიერი და მინაარსით სოციალისტური ხელოვნების ზარმაცი? [illegible] ჩვენი მწერლები, პოეტები, დრამატურგები, მოქანდაკეები, მხატვრები, რეჟისორები, მსახიობები, საბჭოთა ხალხის მამაცობით აღფრთოვანებულნი, თავიანთი ნაწარმოებებით, მთელი თავიანთი შემოქმედების ძალით აქტიურად მონაწილეობენ ფაშისტური ტირანიის წინააღმდეგ ბრძოლაში კაცობრიობის თავისუფლებისა და ბედნიერებისათვის.

ამას წინად დამთავრდა თბილისში მოწყობილი დიადი ამიერკავკასიის რესპუბლიკების საბჭოთა მუსიკის, ამ მუსიკალურ ფესტივალში ქართველმა კომპოზიტორებმა, შემსრულებლებმა, დირიჟორებმა, მუსიკალურმა კოლექტივებმა გვიჩვენეს ქართული მუსიკალური ხელოვნების მძლავრი შემოქმედებითი ზრდა.

ქართული მუსიკის კონცერტებმა დაგვანახვეს, რომ ჩვენმა კომპოზიტორებმა, რომლებიც დაუღალავად ეძიებენ ეროვნული კულტურის საფუძვლებს, შემოქმედებითი ნაწარმოების მაღალ საფეხურს მიაღწიეს და მსოფლიო ხელოვნების ერთ-ერთ ასპარეზზე გამოვიდნენ.

დიდ ისტორიულ გამარჯვებათა დღეებში ქართველი ხალხი სიხარულით აღნიშნავს საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების XXIV წლისთავს და გმირული წითელი არმიის XXVII წლისთავს. საქართველოს მუშების, გლეხების და ინტელიგენციის, ისე როგორც მთელი საბჭოთა ხალხის გულები მიპყრობილია დიდი სტალინისაკენ, რომლის გენიალური წინამძღოლობით საბჭოთა ქვეყანამ მოიპოვა გადამწყვეტი გამარჯვება კაცობრიობის უბოროტეს მტერზე — გერმანიის ფაშიზმზე.

ქართველი ხალხი გულში სიყვარულით ატარებს დიდი სტალინის სახელს და დაუღალავად მუშაობს ფრონტის საჭიროებისათვის. თავისი შრომით იგი ეხმარება წითელ არმიას, რომელიც ფაშისტი მხეცის ბუნაგში ამთავრებს წმიდა, ჰიტლერული გერმანიის საბოლოო განადგურების წმიდა საქმეს.

საქართველოს მშრომელებს, რომლებიც აღზრდილნი არიან ქართველი ხალხის სახელოვანი შვილის, დიდი **სტალინის** უახლოესი თანამებრძოლის ამხანაგ **ლ. პ. ბერიას** მიერ, სიამაყით შეუძლიათ სთქვან, რომ **24** წლის წინათ საქართველოში აღმართული ძლევამოსილი საბჭოთა დროშა მტკიცედ, საიმედო ხელშია.

დიდება დიდ სტალინს!

სალამი ქართველი ხალხის მამაც შვილებს — ფრონტისა და ზურგის გმირ მებრძოლებს!

საბჭოთა კავშირის გმირი
თენგიზ ჯაფარიძე

გრიგოლ აბაშიძე

სტალინის დროშა

არ შეჩერდება, არ დრკება არსად,
ურყევი, როგორც რკინის კედელი,
წინ მიდის დიდი მდინარის მსგავსად
ჩვენი შეტევა შეუწყვეტელი.

მიდის, სიძნელეს არ ერიდება,
წინ მიდის ჩვენი ქვეყნის მშვენება,
ჩვენი არმია, ჩვენი დიდება, —
სამშობლოს მტრების გადაშენება!

მას შეურუჯა კვამლმა ფარაჯა,
დნეპრზეც, ვოლგაზეც იდგა კაცურად.
გუშინ მტრის საზღვრებს გადაალაჯა.
დღეს დუნაი და ვისლა გაცურა

ხვალ გაგვახარებს, ბერლინში, როცა
შევა სიკვდილის გადამლახველი,
გმირს უძლეველი მიუძღვის დროშა,
სტალინი არის დროშის სახელი.

მეზენიტე მეზღვაური, ორდენოსანი
ტ. ბახუტაშვილი

გმირთა სამშობლო

მაღალი სოფელი [illegible] ზის.

[illegible]

ჩრდილოეთის [illegible] სოფელი, და [illegible] გმირულად დაეცა იგი.

[illegible]

[illegible] ქალთუას, ტყუებსა და [illegible], იცოდა [illegible], რომ ქვეყანა [illegible] წარმოიდგენდა. [illegible] გამარჯვებულნი [illegible] და თუ კი [illegible] მტრის [illegible] გამოჩნდებოდნენ, [illegible] ბუკსა და ნაღარას, [illegible] ხალხი [illegible].

[illegible] დიდი და მძლავრი მდინარეა დნეპრი, მაგრამ როდესაც [illegible] სოფელი, [illegible] მტრის ცეცხლის [illegible] ნაპირს [illegible], ერთი წუთითაც არ [illegible] გადალახა იგი, პირველმა [illegible] ნაპირზე და [illegible] თავისი ასეული. [illegible] მაღალი მებრძოლების [illegible]. [illegible] ბრძოლას [illegible] მტერთან, მაგრამ გული მაინც არ დაუთმიათ. — [illegible] — ასეთი იყო [illegible] ბრძანება.

[illegible] ცაიშელი [illegible] გამოირჩევა. [illegible] სოფლია დაეცა. მისი მებრძოლი მეგობრები კი ახლა [illegible] ტერიტორიაზე [illegible] მტერს.

ცაიშში [illegible] — შალვა ქერია. [illegible] სამშობლოს [illegible] იყო [illegible]

[illegible]

ასზე მეტი საჰაერო ბრძოლა გადაუხდია, სამასზე მეტი საბრძოლო გაფრენა აქვს. პირადად მას მტრის ოცდაათამდე თვითმფრინავი აქვს ჩამოგდებული.

გმირის სახელი მიანიჭა მას სამშობლომ.

ამ ორი გმირის პატარა მშობლიური სოფელი ცაიში ამაყობს და თვითონაც გმირულად იბრძვის ზურგში მტერზე გამარჯვებისათვის.

ორი კოლმეურნეობაა ამ სოფელში, პირველი [illegible] სახელობისა და [illegible], ერთს ხელმძღვანელობს ორდენოსანი არჩილ [illegible], მეორეს კი სერგო [illegible].

და როგორც ბრძოლის ველზე არტილერიის ცეცხლის ზვავს კვალდაკვალ მიჰყვებიან ქვეითი ჯარისკაცები, რომ განამტკიცონ და შეინარჩუნონ მოპოვებული გამარჯვება, ისევე ამ კოლმეურნეობათა წევრებიც — ქალი, ბავშვი, მოხუცი კვალდაკვალ მიჰყვებიან სამამულო ომის ფრონტებზე მოპოვებულ გამარჯვებებს და თავიანთი შრომით აძლიერებენ მას.

მათ ბაღებში იკრიფება [illegible] მოსავალი — [illegible] მანდარინი, ტონობით [illegible] ფოთოლი, ტუნგი, კეთილშობილი დაფნა, რაც მტრისათვის [illegible] სასიკვდილო [illegible] წარმოადგენს, როგორც საომარი მასალა.

ცაიშელებმა სამასი [illegible] სამამულო ომის ფრონტებზე. ერთი პატარა სოფლის სამასი შვილი, როგორც სამასი [illegible], ისე გავიდა ბრძოლის ველზე. ყოველი მათგანი ფოლადივით მტკიცეა, [illegible]. ახლაც [illegible] წითელი დროშისა და წითელი ვარსკვლავის ორდენებით დაჯილდოებული გვარდიის [illegible] ბორის [illegible], რომელიც [illegible] მიწა-წყლის განთავისუფლების დროს გმირულად დაეცა. [illegible] თავგანწირული მებრძოლი [illegible] ქართა, [illegible] მებრძოლი [illegible], — ცაიშის [illegible] ქარხნის მუშა, ორდენოსანი ალექსანდრე [illegible], კოლმეურნეობის ყოფილი ბრიგადირის ორდენოსანი სერჟანტი გიორგი ჯიქიას, „ისკრის“ სახელობის პარტიზანთა რაზმის შეუპოვარი პარტიზანი ანდრო ცხადაიას, ნოვოროსიისკის, ქერჩისა და სევასტოპოლისათვის ბრძოლების მონაწილეს [illegible] და მრავალ სხვას.

ცაიში — გმირთა სამშობლო ელის თავისი გმირების გამარჯვებით და სახელოვნად დაბრუნებას.

გამარჯვებულებს ცაიშიც გამარჯვებით დახვდება!

ელიზბარ პოლუმორდვინოვი

ფოლადი ჩვენი ფეროშენადნობისაგან

დიდი სამამულო ომის პირველ დღეებიდანვე ჩვენმა ფეროშენადნობის ქარხანამაც დაიწყო შეუპოვარი მუშაობა, რომ ფრონტს ფოლადი არ დაჰკლებოდა. ურალის ქარხნებიდან განუწყვეტლივ გვწერდნენ წერილებს და გვთხოვდნენ, რაც შეიძლება მეტი ფეროშენადნობი მიგვეწოდებინა მათთვის. ჩვენი ქარხნის ღუმელები დღედაღამ გავარვარებული იყვნენ, ვცდილობდით ურალელ ამხანაგებს მხარდამხარ გავყოლოდით.

ერთ დღეს ჩემთან მოვიდა ჩემი საამქროს ინჟინერი რაფიელ აგლაძე და თავის ლაბორატორიაში წამიყვანა.

— აი შეხედე, გიორგი, — მითხრა მან და მაგიდიდან აიღო სრულიად პაწია ლითონის ნატეხი. ნახევარი თუ ერთი გრამი იქნებოდა ის — ჩვენს სამშობლოს ესაჭიროება ასეთი უმაღლესი სიწმინდის მარგანეცი. აქედან ისეთი ფოლადი მუშავდება, რომელსაც განსაკუთრებული თვისებები აქვს.

ხელში ავიღე პაწია ნატეხი და კარგა ხანს ცნობისმოყვარეობით ვათვალიერებდი.

„რომ შეიძლებოდეს ჩვენს საამქროში ამის ტონობით მიღება, დიდი ბედნიერება იქნებოდა!“ — მაშინვე გავიფიქრე.

— შევძლებთ ამის მიღებას? — შემეკითხა რაფიელი.

იგი თვრამეტი დღეღამე ლაბორატორიაში იყო, შეუპოვრად მუშაობდა, მიიღო ეს [illegible] პაწია ლითონი. ახლა კი გადაუწყვეტია ლაბორატორიული ცდები საქარხნო დამუშავებაზე გადაიტანოს.

— რადგან სამშობლოს სჭირდება, უნდა შევძლოთ! — ვუპასუხე და მტკიცედ ჩამოვართვი ხელი.

აგლაძეს სიხარულისაგან სახე აელეწა. ვიგრძენი თუ რას ნიშნავდა მისთვის [illegible].

დავიწყეთ ლაბორატორიული ცდების მიხედვით მაღალი სიწმინდის მარგანეცის მიღებაზე მუშაობა. ჩვენმა შრომამ თავიდანვე კარგი შედეგები მოგვცა. ამ ახალი შენადნობის პირველმა პარტიამ, რომელმაც ურალში მიაღწია, დიდი აღფრთოვანება გამოიწვია იქ. წერილი წერილზე მოდიოდა, ურალელი ამხანაგები გვთხოვდნენ გაგვეფართოებინა წარმოების მასშტაბი. წარსულ წელს ჩვენ მართლაც გავაფართოვეთ მისი რაოდენობა. ვცდილობდით წარმოების აღმავლობით გვეპასუხა წითელი არმიის გრანდიოზული შეტევებისათვის.

დიდმა ბელადმა თავის საოქტომბრო მოხსენებაში აღნიშნა საბჭოთა ზურგის გმირული მუშაობის შესახებ. ჩვენ ჩვენს ქარხანაშიც თვალნათლივ ვხედავთ ამ გმირულ მუშაობას.

ქარხანაში და მთელს ჩვენს რაიონში ხმა გავარდა:

— [illegible] საამქროში ისეთი ფეროშენადნობი მზადდება რომ მისგან არ გაგონილ ფოლადს ამზადებენ. მტრის იარაღი მას ვერა სჭრისო!

მოდიოდნენ — ქარხანაში სამუშაოზე მიღებას თხოულობდნენ, სხვა საამქროებიდან ცდილობდნენ ჩვენთან გადმოსვლას. ინტერესდებოდნენ ახალი საქმით, ერთის სიტყვით მხურვალედ გამოეხმაურნენ. ჩვენ მხარში ამოგვიდგნენ მოწინავე მუშები, ისინი ამ ახალი საქმის ოსტატები გახდნენ. ასეთები იყვნენ მეაპარატეები შოთა გვენცაძე, ოლია დანელია, დავით წითლაშვილი, გრიგოლ კაპანაძე. ეს ამხანაგები ნამდვილ თავდადებას იჩენდნენ, დღემუდამ საამქროებში იყვნენ, დაუღალავად მუშაობდნენ, ერთმანეთს ეხმარებოდნენ. გარდა ამისა, მათ ბევრი რაციონალიზატორული წინადადება შემოიტანეს. ასევე თავდადებით მუშაობდნენ ინჟინერ-ტექნიკოსები ქ. ნებიერიძე, ნ. დათიაშვილი, ე. [illegible], ი. მიხაილოვი, ალ. მაღრაძე და სხვ.

ინჟინერმა მიხაილოვმა, რომელიც სამუშაოთი დიდად დაინტერესდა და სხვა საამქროდან გადმოვიდა, თავისი რაციონალიზატორული წინადადებით გააუმჯობესა აბაზანების ჩართვის სისტემა, რამაც მუშის სამუშაო ტვირთი შეამსუბუქა. გარდა ამისა, ამხ. მიხაილოვმა აღზარდა ახალი კადრები — ელექტრიკოსები ა. მაღრაძე, თ. [illegible], შ. [illegible], რომლებიც ახლა დამოუკიდებლად მუშაობენ.

მუშებსა და ინჟინერ-ტექნიკოსთა ასეთი თავდადებული შრომის შედეგად წარმოების პროდუქცია ყოველწლიურად იზრდება. ორი წლის განმავლობაში ქარხნის გარდამავალი დროშა ჩვენს საამქროს აქვს.

წითელი არმიის XXVII წლისა და საბჭოთა საქართველოს XXIV წლისთავზე ჩვენი საამქრო პირობას სდებს 1945 წელს შარშანდელთან შედარებით სამჯერ მეტი პროდუქცია გამოუშვას.

სტალინური პრემიის ლაურეატი
ინჟინერი გიორგი სიორიძე

[illegible], ორდენოსანი ლ. აბრამიძე.

ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲡᲐᲘᲜᲤᲝᲠᲛᲐᲪᲘᲝ ᲑᲘᲣᲠᲝᲡᲐᲒᲐᲜ

24 ᲗᲔᲑᲔᲠᲕᲚᲘᲡ ᲝᲞᲔᲠᲐᲢᲘᲣᲚᲘ ᲪᲜᲝᲑᲐ

24 თებერვლის განმავლობაში **ზემლანდის** ნახევარკუნძულზე, **კენიგსბერგის** ჩრდილო-დასავლეთით, ჩვენი ჯარები იგერიებდნენ მოწინააღმდეგის ქვეითი ჯარისა და ტანკების იერიშებს. ამავე დროს **კენიგსბერგის** სამხრეთ-დასავლეთით ჩვენი ჯარები ბრძოლებს აწარმოებდნენ მოწინააღმდეგის აღმოსავლეთ პრუსიის დაჯგუფების მოსასპობად და დაიკავეს დასახლებული პუნქტები **ეკერი, კუკენენი, ლანგენდორფი, კვიტენი, პარბანდენი, შენებერგი, რაუშბახი, ანტიკენი, შვილპარბენი.**

დანციგის სამხრეთით და სამხრეთ-დასავლეთით ჩვენმა ჯარებმა შეტევითი ბრძოლების შედეგად დაიკავეს დასახლებული პუნქტები **ციროვნონ, წაქსაუზენი, ველზრანდოვო, ოსოვო, ზამოსცი, კლოდნია, ზროს-იენცნიკი, მოსინი, შტაინბორნი, შტრიტცინი.**

ქალაქ **ბრუძიანძში (ბრაუდენცში)** გრძელდებოდა ბრძოლები მოწინააღმდეგის გარშემორტყმული გარნიზონის მოსასპობად.

ბრესლაუს რაიონში ჩვენმა ჯარებმა, რომლებიც ბრძოლებს განაგრძობდნენ ქალაქში მოწინააღმდეგის გარშემორტყმული დაჯგუფების მოსასპობად, დაიკავეს გარეუბანი **ოლტაშინი** და 16 უბანი ქალაქის სამხრეთ ნაწილში.

დუნაის ჩრდილოეთ ნაპირზე, **კომარნოს** აღმოსავლეთით, ჩვენი ჯარები იგერიებდნენ მოწინააღმდეგის ქვეითი ჯარისა და ტანკების დიდი ძალების იერიშებს.

ფრონტის სხვა უბნებზე მზვერავები მოქმედებდნენ და მთელ რიგ პუნქტებში ადგილობრივი მნიშვნელობის ბრძოლები სწარმოებდა.

23 თებერვალს ყველა ფრონტზე დაზიანებული და მოსპობილია გერმანელთა 116 ტანკი. საჰაერო ბრძოლებში და საზენიტო არტილერიის ცეცხლით ჩამოგდებულია მოწინააღმდეგის 81 თვითმფრინავი.

* * *

კენიგსბერგის სამხრეთ-დასავლეთით ჩვენი ჯარები ბრძოლებს განაგრძობდნენ გერმანელთა აღმოსავლეთ პრუსიის დაჯგუფების სალიკვიდაციოდ. N შენაერთის ნაწილებმა გასტეხეს მტრის წინააღმდეგობა და მთლიანად გაწმინდეს ლიხტენფელდ-ცინტენის გზატკეცილი. სხვა ჩვენმა ნაწილებმა, რომლებიც სამხრეთიდან ჩრდილოეთით უტევენ, გერმანელები განდევნეს მთელი რიგი დასახლებული პუნქტებიდან. საბჭოთა ტანკისტებმა და ქვეითებმა, რომლებიც დასავლეთიდან აღმოსავლეთით უტევენ, ხელთ იგდეს რამდენიმე ათეული რკინა-ბეტონის ხანგრძლივი საცეცხლე წერტილი და ბრძოლებს ეწევიან გზატკეცილების შესაყარებისათვის 8 კილომეტრზე ქალაქ ბრაუნსბერგის სამხრეთ-აღმოსავლეთით. ერთი დღის ბრძოლების მსვლელობაში განადგურებულია 2.000-ზე მეტი გერმანელი ჯარისკაცი და ოფიცერი. ხელთ ვიგდეთ დავლა და ტყვეები.

აღმოსავლეთ პრუსიაში წარმოებულ ბრძოლებში მამაცურად მოქმედებენ საბჭოთა ტანკისტები. კაპიტან სიმუტკინის სატანკო ასეულმა ხანმოკლე შეტაკებაში დაანგრია გერმანელთა 3 ტანკი, ქვემეხი, 12 ავტომანქანა და ხელთ იგდო 8 ვარგისი ტანკი „პანტერა". სხვა უბანზე გერმანელთა ხანგრძლივი საცეცხლე წერტილის სროლამ გზა გადაუღობა ჩვენს ქვეით ჯარს. ლეიტენანტ პოლიაკინის ტანკმა ზარბაზნის ცეცხლით დაამტვრია ხანგრძლივი საცეცხლე წერტილის კარი. ცოცხლად გადარჩენილი 8 ჰიტლერელი ტყვედ დანებდა. უმცროსი ლეიტენანტების ბელანოვის და ლემიდოვის ტანკები დასახლებულ პუნქტში შეიჭრნენ, ერთ ასეულზე მეტი ჰიტლერელი გაჟლიტეს და ხელთ იგდეს 6 ვარგისი ქვემეხი.

* * *

ქალაქ დანციგის სამხრეთით გერმანელებმა ახალი ძალები მოიშველიეს და ცდილობდნენ კონტრიერიშებით შეეჩერებინათ შემტევი საბჭოთა ნაწილები. ჩვენმა ჯარებმა, რომლებიც მდინარე ვისლის დასავლეთ ნაპირის გასწვრივ მოქმედებენ, მოიგერიეს მტრის კონტრიერიშები, წინ წაიწიეს და გერმანელები განდევნეს რამდენიმე დასახლებული პუნქტიდან. სხვა ჩვენმა ნაწილებმა დაიკავეს გზატკეცილების კვანძი მოსინი. ერთ უბანზე მოწინააღმდეგის კონტრიერიშებზე გადმოიყვანა ტანკები. გერმანელებს საბჭოთა არტილერიამ დაუშინა, მათ დაჰკარგეს 17 ტანკი და უკუქცეულ იქნენ.

ქალაქ გრუძიონძში (გრაუდენცში) ჩვენი ჯარები ბრძოლებს განაგრძობდნენ მოწინააღმდეგის გარშემორტყმული გარნიზონის სალიკვიდაციოდ. საბჭოთა არტილერია და ავიაცია მძლავრი ცეცხლითა და ბომბების დარტყმით ანგრევდა ციხეს, ფორტებსა და ხანგრძლივ საცეცხლე წერტილებს. მტრის გარნიზონმა უდიდესი ზარალი მიიღო და საბჭოთა ნაწილების დარტყმებით ზედიზედ ჰკარგავს პოზიციებს. ღამით გერმანელთა ქვეითი ჯარის დაახლოებით ერთი ბატალიონი გარშემორტყმული გარნიზონის შემადგენლობიდან ქალაქში გავიდა და ცდილობდა ტყეებში დამალულიყო. ჰიტლერელები ცეცხლის ტომარაში მოხვდნენ და მათი მეტი ნაწილი გაჟლეტილ იქნა.

* * *

ბრესლაუში ჩვენი ჯარები განაგრძობდნენ მოწინააღმდეგის დაჯგუფების გარემოცვის რკალის შევიწროებას. საბჭოთა ნაწილები, რომლებიც ქალაქში სამხრეთიდან შეიჭრნენ, მტკიცედ მიიწევენ წინ და ამსხვრევენ მტრის წინააღმდეგობის კვანძებს. საარტილერიო დამუშავებისა და მას შემდეგ მიტანილი იერიშის შედეგად გერმანელები განდევნილი არიან ყაზარმებიდან. დაკავებულია აგრეთვე წყალსადენის კოშკი, რომელიც გადაქცეული იყო თავდაცვის ძლიერ გამაგრებულ დასაყრდენ პუნქტად. საბჭოთა არტილერისტები გზას უკაფავენ ქვეით ჯარს, პირდაპირი დამიზნებით სპობენ მოწინააღმდეგის ტყვიამფრქვევებსა და ქვემეხებს, რომლებიც დადგმულია სახლების სარდაფებში და სხვენზე. სხვა უბანზე ჩვენმა ნაწილებმა დაიკავეს გარეუბანი ოლტაშინი და რკინიგზის სადგური. ხელთ ვიგდეთ ბევრი დავლა. მოსპობილია მოწინააღმდეგის 22 ტანკი და 12 ჯავშანტრანსპორტიორი.

* * *

წითელდროშოვანი ბალტიის ფლოტის თვითმფრინავებმა 23 თებერვალს ღამით ბალტიის ზღვის სამხრეთ ნაწილში ჩაძირეს გერმანელთა ორი ტრანსპორტი და მოწინააღმდეგის საგუშაგო ხომალდი.

* * *

უდიდესი აღფრთოვანებით შეხვდნენ საბჭოთა მეომრები, სერჟანტები, ოფიცრები და გენერლები უმაღლესი მთავარსარდლის საბჭოთა კავშირის მარშალ ამხანაგ სტალინის ბრძანებას წითელი არმიის 27-ე წლისთავის შესახებ. ფრონტზე, ფრონტისპირა და ზურგის გარნიზონებში ბევრ ნაწილსა და ქვედანაყოფში შედგა მასობრივი მიტინგები და კრებები. მიტინგებზე გამოსულთა სიტყვები გამსჭვალულია მხურვალე სიყვარულითა და უსაზღვრო ერთგულებით ამხანაგ სტალინისადმი, ჩვენი მძლავრი სამშობლოსადმი. საბჭოთა მეომრები მტკიცედ არიან თავიანთ გადაწყვეტილებაში ჩვენი მოკავშირეების არმიებთან ერთად დაამთავრონ გერმანელ ფაშისტთა არმიის განადგურების საქმე, მოაპოვონ სრული და საბოლოო გამარჯვება.

ბელორუსიის პირველ ფრონტზე იმ ნაწილში, რომლის მეთაურიც არის მაიორი ბელოვი, მიტინგზე გამოვიდა გვარდიის მაიორი ლობანოვი. „წითელმა არმიამ,—სთქვა მან, — სახელოვანი საბრძოლო გზა განვლო. თავის 27-ე წლისთავს იგი აღნიშნავს გერმანიის ტერიტორიაზე. ჩვენ კიდევ მოგველის მძიმე ბრძოლები. მტერი გრძნობს თავის გარდუვალ დაღუპვას და გააფთრებით გვიწევს წინააღმდეგობას. იგი ახლა მიმართავს და კვლავაც მიმართავს ბრძოლის ყველანაირ ვერაგულ საშუალებებს. მაგრამ იგი ვერ შესძლებს შეაჩეროს ჩვენი პოლკები, თავიდან ვერ აიცილებს დაღუპვას. ჩვენ ვცვლით და ყოველგვარ დაბრკოლებას ავცდებით ჩვენს გზაზე, მივალთ ბერლინამდე და იქ ჩვენს ძლევამოსილ დროშას აღვმართავთ".

N საარტილერიო ნაწილის მიტინგზე მგზნებარე სიტყვა წარმოსთქვა ლეიტენანტმა იანკოვმა. „წითელი არმიის ძლიერება დღითიდღე მტკიცდება, — აცხადა ამ. იანკოვი, — მებრძოლები და მეთაურები ბრძოლაში მიილტვიან, ყოველ ჩვენგანს თავისი პირადი ანგარიშები აქვს გერმანელ მტარვალებთან. ალღით მოგელით ჩვენი თვითმფრინავის ეკიპაჟი. მსროლელ-რადისტი მარტინოვის მამა ჰიტლერელებმა მოჰკლეს სმოლენსკში ოკუპაციის დროს. ფაშისტი ბარბაროსები აწამებდნენ დედამისს. ბევრი ბოროტება და მწუხარება მიაყენეს მათ უმცროს ლეიტენანტ პროსკურიაკოვსა და მის ნათესავებს. ჩვენ მანამდე არ მოვისვენებთ, სანამ მტერი საბოლოოდ არ იქნება განადგურებული".

N ტანკსაწინააღმდეგო პოლკის მიტინგზე სიტყვა წარმოსთქვა უფროსმა სერჟანტმა ნოვიკოვსკიმ. მან სთქვა: „ორმოცი დღის შეტევითი ბრძოლების განმავლობაში წითელმა არმიამ მტრისაგან გაათავისუფლა მილიონზე მეტი გერმანელი ჯარისკაცი და ოფიცერი და დაიკავა გერმანიის დიდძალი ქალაქი. წითელმა არმიამ ასეთი ბრწყინვალე გამარჯვებანი იმიტომ მოიპოვა, რომ მას ხელმძღვანელობს დიდი მხედართმთავარი, ჩვენი მშობლიური და საყვარელი ამხანაგი სტალინი. წითელი არმია მომავალ ბრძოლებში, ჩვენი მოკავშირეების არმიების მხარდამხარ, გაანადგურებს და გაასამართლებს გერმანელ ფაშისტთა არმიას".

ბელორუსიის მესამე ფრონტი. საბჭოთა ჯარების შეტევა აღმოსავლეთ პრუსიაში. ჩვენი ტანკები საბრძოლველად მიდიან. ფოტო ლ. ველიკჟანინისა (ტასსი).

ᲜᲐᲪᲐᲓᲘ ᲛᲔᲖᲦᲕᲐᲣᲠᲘ

გაზეთი „კრასნი ფლოტი" 11 თებერვლის კორესპონდენციაში სათაურით „მესამე რანგის კაპიტანი — ნაცადი მეზღვაური" გვიამბობს: ოცდაათ წელზე მეტია ილია დუგლაძე ხომალდებზე მუშაობს. 1921 წელს იგი მოხალისედ შევიდა სამხედრო ფლოტში, ამავე დროს მეჯგითად ემზადებოდა საზღვაო სასწავლებლის ძალაუნებლად. 1924 წელს უკვე კაპიტნის თანაშემწე გახდა, 1929 წლიდან კაპიტანია.

ამ წლის შემდეგ ი. დუგლაძე სამხედრო ხომალდის მეთაურად დაინიშნა. ომმა მას ჩრდილოეთის ფლოტში მოუსწრო. აქტიური მონაწილეობა მიიღო საბჭოთა იმიერპოლარეთის დაცვაში. ვერც მოწინააღმდეგის თვითმფრინავთა, ვერც წყალქვეშა ნავთა იერიშებმა, ვერც მეტისმეტად ძლიერი შტორმმა ვერ შეუშალა ხელი მაინც მეთაურს საპატიო დავალების შესრულებაში. საბრძოლო საქმეებისათვის მისი გულმკერდი დამშვენებულია წითელი დროშის ორდენით. მეთაურს მკერდს უმშვენებს წითელი დროშის და სამამულო ომის ორდენები.

1943 წელს ი. დუგლაძე უფრო დიდი საბრძოლო ხომალდის მეთაური გახდა. ეკიპაჟმა მთელი რიგი სპეციალური საბრძოლო დავალებანი ჩინებულად შეასრულა. არქტიკის მძაფრ პირობებში ცეცხლში ძალისა და უნარიანად დაძაბვას, ამარცხებდა ზღვის ბობოქარ ტალღებს. ხომალდი დუგლაძის მეთაურობით არქტიკის ისეთ ჯანღებში შედიოდა, სადაც იშვიათად ამ კლასის ხომალდები არც კი გამოჩენილან. 1944 წლის კამპანიის განმავლობაში ხომალდმა ათეულზე მეტი პასუხსაგები საბრძოლო დავალება შეასრულა. მან უზრუნველყო ძვირფასი ტვირთით დატვირთული ტრანსპორტი, ამასთან გერმანელთა წყალქვეშა ნავების რამდენიმე იერიში მოიგერია. მამაცობისა და გულადობის გამოჩენისათვის მისი ეკიპაჟის ნახევარზე მეტი დაჯილდოებულია საბჭოთა კავშირის ორდენებითა და მედლებით. მესამე რანგის კაპიტანი დუგლაძე ახლა დაჯილდოვდა წითელი დროშის მეორე ორდენით.

ᲮᲘᲓᲔᲑᲘ ᲝᲓᲔᲠᲖᲔ ᲒᲐᲓᲐᲡᲐᲡᲕᲚᲔᲚᲐᲓ

N ხიდის ქარხნის მუშები და სპეციალისტები ამ უკანასკნელი დღეების განმავლობაში გადაჭარბებით ასრულებენ სადღესასწაულო დავალებებს. წამყვანმა საამქროებმა — საამწყობო-მონტაჟოს და სამჭედლო-შემდუღებელმა საამქროებმა გუშინ 118 პროცენტით შეასრულეს გეგმა.

ქარხნის კოლექტივმა ვადაზე ადრე ააწყო და გაგზავნა ორი ხიდი, რომელიც დანიშნულია ოდერზე გადასასვლელად. (ტასსი).

ᲝᲗᲐᲮᲔᲑᲘ ᲛᲔᲫᲝᲠᲜᲘᲜᲔᲗᲐᲗᲕᲘᲡ

თბილისის რაიონული საბჭოების აღმასკომებმა დაავალებული აქვთ დაიწყონ და უახლოეს ორ კვირაში მოათავონ მრავალსართულიანი სახლების აჭერების ნაწილის გადაკეთება მეძორნინეთათვის, კეთილმოწყობა. საბჭოთა აღმასკომებში უნდა გამოჰყონ ორი სადგომი ოთახი, დადგან იქ ტელეფონი, მოაწყონ რადიო, გამართონ საწერი მაგიდები. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა იქნას მიქცეული ის დერეფნები, სადაც მეძორნინეთა საწერი ხდება.

Ლ Ო Მ Ი

თანამედროვე მტაცებელ ცხოველთა შორის ლომი ერთ-ერთი უძლიერესი წარმომადგენელთაგანია, ხვადს ახასიათებს გრძელი და ხშირი ფაფარი. ზრდასრული ხვადის სხეულის სიგრძე 3 მეტრამდე აღწევს, რომლიდანაც კუდზე მოდის 1,3 მეტრი. ხვადის წონა 220 კილოგრამამდე აღწევს, ძუსი — 150-160 კილოგრამს.

ლომს მედიდური შესახედაობა აქვს, რის გამოც მას მხეცთა „მეფეს" უწოდებენ, თუმცა ღონით იგი ჩამოუვარდება ზოგიერთ სხვა მხეცს, როგორც მაგალითად, სპილოს.

ამჟამად ლომი მოიპოვება აფრიკაში, სამხრეთ-აღმოსავლეთ ირანში და აღმოსავლეთ ინდოეთში. ამ უკანასკნელში ლომის არსებობა სადღეისოდ შეიძლება საეჭვოდაც იქნეს მიჩნეული.

საცხოვრებლად ლომი ბინადრობს ბუჩქნარიანსა და ჩალით დაფარულ ადგილებში, ხვადი უმეტეს ნაწილად განმარტოებულად ცხოვრობს. ზოგჯერ მასთან შეიძლება შევხვდეთ, განსაკუთრებით კი მრუნობის პერიოდში, ერთ ან ორ ძუს. ეს უკანასკნელი ჩვეულებრივ ბინადრობს თავის ლეკვებთან ერთად, მათ დაზრდამდე.

ლომს მრუნობისათვის გარკვეული დრო არა აქვს, მრუნობს იგი წლის სხვადასხვა დროს. მაკეობის ხანგრძლივობა აღწევს 108 დღეს. შობს 2-4 ლეკვს, რომელნიც შინაური კატის ზომისანი იბადებიან.

ტყვეობაში ლომი მრავლდება თითქმის ყოველწლიურად. აღსანიშნავია, რომ ხერხდება ლომის შეჯვარება ვეფხვთანაც, რის შედეგადაც ვღებულობთ ორივე მშობელზე დიდი ზომის თაობას.

ლომი ნადირობს განსაკუთრებით მსხვილ ცხოველებზე როგორიც არიან, მაგალითად, ანტილოპები, ძროხები, ცხენები, აქლემები, ცხვარი და ა. შ. ზოოლოგიურ შემთხვევაში, განსაკუთრებით კი სიმშილში, როდესაც მას აღნიშნულ ცხოველთა დაჭერა აღარ შეუძლია, სჭამს იგი მცირე ზომის მღრღნელებს, ფრინველებს, ხვლიკებს და სხვ.

ლომს ახასიათებს მეტად ძლიერი ხმა. ზოგიერთ მკვლევართა გადმოცემით ამ მტაცებლის ღრიალი ისმის 25 კილომეტრის მანძილზე. შეიძლება ეს გადაჭარბებულიც იყოს, მაგრამ ლომის ხმის განსაკუთრებული სიძლიერე მაინც ცხადია, მაგალითად, როდესაც ზოოპარკის დახურულ შენობაში ლომი ღრიალს იწყებს, შენობის ფანჯრებს ზრიალი გააქვთ.

ბუნებრივ პირობებში ლომის ღრიალი შიშის ზარსა სცემს ახლო-მახლო მყოფ ცხოველებს. ისეთი მტაცებელი ცხოველებიც კი, როგორიც არიან, მაგალითად, ლეოპარდი, აფთარი და სხვ. შიშისაგან მუნჯდებიან და იმალებიან. ლომის ხმის გაგონებაზე შინაური საქონელი ბლავილსა სწყვეტს, ანტილოპები გარბიან თავაღებულნი, აქლემი შიშისაგან კანკალებს, ცხენი ყალყზე დგება და ფრუტუნით უკან გარბის, ძაღლები წკმუტუნს იწყებენ და ა. შ. ზოოპარკის პირობებში ლომის ღრიალის გაგონებაზე სხვა მხეცებიც იწყებენ ღრიალს და ყმუილს, მაგალითად, ლეოპარდები, მგლები, ტურები.

ლომის სიცოცხლის ხანგრძლივობა აღწევს 40 წლამდე, ხოლო იშვიათი გამონაკლისის სახით — 70 წლამდე.

Უ. ᲯᲐᲜᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

პ/მგ. რედაქტორი **Ი. ᲚᲐᲕᲠᲣᲮᲘᲜᲘ**

პ/მგ. რედაქტორის მოადგილე **Ვ. ᲓᲐᲠᲐᲮᲕᲔᲚᲘ**

Ვ—115408

ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ: ПОЛЕВАЯ ПОЧТА 33175-С